

บทที่ 4

การศึกษาเฉพาะด้านกฎหมาย

การดำเนินคดีในชั้นศาลสูง (อุทธรณ์-ฎีกา) เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการในการตรวจสอบคำพิพากษาของศาล พนักงานอัยการผู้ปฏิบัติงานจะต้องปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและจะต้องมีความรู้ในหลักกฎหมาย ระเบียบ ปฏิบัติในการดำเนินคดีชั้นฎีกา มิฉะนั้นจะทำให้เกิดความเสียหาย จะทำให้ขาดความเที่ยงธรรม อันจะนำไปสู่การขาดความเชื่อมั่นจากประชาชนและสังคม

ในส่วนหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีในชั้นศาลสูงมีบทบัญญัติที่กำหนดไว้ชัดเจนแล้ว แต่ในส่วนการพิจารณาตรวจสอบคำพิพากษาของศาล โดยเฉพาะการเขียนอุทธรณ์ เขียนฎีกา เพื่อโต้แย้งคำพิพากษาศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ยังมีความผิดพลาดเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง ส่งผลให้การเขียนอุทธรณ์ เขียน ฎีกามีข้อบกพร่อง เกิดความเสียหายแก่คดี ศาลอาจจะไม่รับคำฟ้องหรือศาลพิพากษายกฟ้อง ซึ่งความผิดพลาดดังกล่าวเกิดจากการขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญในการดำเนินการ ดังนั้นระบบจัดการความรู้ หรือหลักการจัดการความรู้ สามารถเข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาตัวผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน โดยที่ระบบจัดการความรู้จะมีข้อมูล ข้อกฎหมาย รวมทั้งช่องทางในการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างคนทำงาน พัฒนาแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุด (Best Practices) ทำให้สามารถยกระดับสมรรถนะขีดความสามารถของผู้ปฏิบัติงานให้ทำงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น นั้นเป็นงานที่มีความสำคัญมากเพราะถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการในการตรวจสอบการพิจารณาพิพากษาอันเป็นการคานอำนาจและดุลพินิจในการพิพากษาของศาล หากคดีดังกล่าวไม่สามารถขึ้นสู่การพิจารณาของศาลสูงเพราะมีข้อกฎหมายกำหนดห้ามไว้แล้ว ก็จะเป็นการตรึงความยุติธรรมอย่างยิ่ง และหน่วยงานที่กฎหมายให้อำนาจในการตรวจสอบดุลพินิจของศาลดังกล่าวก็มีเพียงสำนักงานอัยการสูงสุดเท่านั้น ดังนั้นหากผู้ปฏิบัติงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานอัยการซึ่งเปรียบเสมือนเป็นทนายแผ่นดิน ปฏิบัติงานไม่ถูกต้องไม่รู้ระเบียบในการดำเนินคดีฯ หรือไม่มีความรู้ในการดำเนินคดีชั้นศาลสูง(การดำเนินคดีชั้นอุทธรณ์-ฎีกา) อย่างแตกฉาน ก็จะทำให้การดำเนินคดีเกิดความเสียหายเพราะคดีจะไม่สามารถขึ้นสู่การพิจารณาของศาลสูงได้ ซึ่งจะทำให้คู่ความไม่ได้รับความเป็นธรรมและสำนักงานอัยการสูงสุดย่อมขาดความเชื่อมั่นจากประชาชน ดังนั้นหากวงการนิติศาสตร์มีระบบการจัดการความรู้ (KMS) ที่ทันสมัยจะสามารถค้นคว้า แนวคำพิพากษาของศาลฎีกา แนวคำวินิจฉัยชี้ขาดความเห็นแย้งของอัยการสูงสุด ตัวอย่างคดีที่เคยเกิดขึ้นหรือข้อมูลอื่นๆ ที่ต้องการเพื่อนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานจากระบบการจัดการความรู้ที่ได้

ออกแบบไว้แล้วนี้ก็จะสามารถตอบโจทย์ดังกล่าวข้างต้นได้เป็นอย่างดี เพียงแต่ผู้ที่ประสงค์จะเข้ามาใช้บริการระบบการจัดการความรู้นี้ สามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ได้พอสมควรก็สามารถค้นหาแหล่งความรู้ต่างๆ ได้จากระบบการจัดการความรู้ได้อย่างรวดเร็ว สามารถนำไปประกอบการทำงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้วงการนักกฎหมายสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้หรือเข้ามาแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินคดีชั้นฎีกา ในระบบการจัดการความรู้ของสำนักงานอัยการสูงสุดได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชญากรมีการพัฒนารูปแบบไปอย่างต่อเนื่อง หากนักนิติศาสตร์จะช่วยกันพัฒนาระบบการจัดการความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องก็จะทำให้วงการนิติศาสตร์ สามารถพัฒนาองค์ความรู้ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตลอดไป ประกอบกับ ระบบ KMS นี้เป็นระบบที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการ และจัดเก็บข้อมูล ดังนั้นนักกฎหมายสามารถสืบค้นได้ ทุกที่ ทุกเวลา เพราะแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านการรับรองอุทธรณ์-ฎีกา จะต้องเป็นที่รวบรวมระเบียบ กฎหมาย คำอธิบาย คำพิพากษา ศาลฎีกาคำชี้ขาดความเห็นแย้งของอัยการสูงสุด เป็นต้น ซึ่งผู้ปฏิบัติงานในศาลสูงสามารถเข้ามาสืบค้นได้อย่างเป็นระบบทำให้ลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานได้อย่างดี ซึ่งกล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่าในทางนิติศาสตร์จะได้รับประโยชน์ที่ได้จากระบบการจัดการความรู้ (KMS) ดังนี้

1. มีแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านการดำเนินคดีชั้นฎีกาให้ศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ
2. มี Template ในการพิจารณาตรวจสำนวนในชั้นฎีกาได้อย่างมีระบบขั้นตอนละเอียดรอบคอบถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย ซึ่งจะลดระยะเวลาในการทำงานและลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน